

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 860

van **ROOSMARIJN BECKERS**

datum: 28 juni 2021

---

aan **BEN WEYTS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

Scholen - Leeringrediënt 'De Genderkoek' van Çavaria

Recentelijk ontstond er enige commotie rond het leeringrediënt 'De Genderkoek' van de politiek-sociale lgbti-belangen- en drukkingsgroep Çavaria, dat past in hun project 'Scholen uit de kast' (lgbti: lesbian, gay, bisexual, transgender, intersex). Volgens velen verspreidt Çavaria onder meer door dit leermiddel desinformatie aan scholen met betrekking tot geslacht, gender en identiteit. De informatie die daarbij verstrekt wordt, komt immers niet overeen met de huidige wetenschappelijke kennis. Zo werd er onder andere gewezen op de volgende onjuistheden:

- In de figuur wordt bijvoorbeeld naast geslacht ook verwezen naar interseks. Daarmee insinueert Çavaria dat er meer dan twee geslachten bestaan. Dit klopt biologisch niet. Er zijn maar twee geslachten aangezien er maar twee geslachtscellen bestaan bij zoogdieren. Een organisme dat zaadcellen kan produceren, is een man, een organisme dat eicellen kan produceren, is een vrouw. XX- of XY-chromosomen kunnen worden gebruikt bij geslachtsbepaling, maar definiëren geslacht niet.
- In het genderkoekmodel van Çavaria wordt beweerd dat geslacht, genderidentiteit, genderexpressie en seksuele aantrekkingskracht onafhankelijk van elkaar zijn. Voor de overgrote meerderheid van de mensheid vallen geslacht en gender samen. Slechts een erg kleine minderheid is op dit vlak anders.

Tolerantie van mensen met een andere geaardheid en/of die worstelen met hun identiteit mag niet ten koste gaan van de wetenschappelijke realiteit. De Genderkoek lijkt vooral een symptoom van de slinger die doorslaat naar een vorm van radicaal sociaal-constructivisme. De algemene consensus is dat er een sterke interactie bestaat tussen biologie en cultuur. Zulke theorieën kunnen ons inziens zeker niet als biologie of wetenschap aan leerlingen aangeleerd worden. Veel ouders zijn door het promoten van dergelijke zaken op school erg ongerust over de seksuele opvoeding die hun kinderen op school krijgen en stellen zich terecht de vraag of hier geen ideologisch gekleurde boodschap mee opgedrongen wordt aan hun kinderen. Ouders wijzen in deze ook naar de vrijheid die zij hebben om hun kinderen op ethisch vlak op te voeden zoals zij dat het beste achten voor hun kind(eren).

Sowieso is het voor de opvoeding van onze kinderen niet zozeer van belang om alle (al dan niet op wetenschap gestoelde) geleidingen van de lgbti-subcultuur te kennen of om te weten "in welk hokje ze passen", maar wel om een houding van tolerantie en non-geweld te hebben jegens mensen met een andere geaardheid en/of die worstelen met hun identiteit, in plaats van dergelijke theorieën als waarheid te gaan opdringen aan (jonge) kinderen.

In het licht van deze beschouwingen had ik graag antwoord gekregen op de volgende vragen.

1. Hoe evalueert de minister dit leeringrediënt van de Genderkoek?
2. a) Er wordt bij dit leeringrediënt van Çavaria op hun website geen specifieke leeftijd of leerjaar vermeld waarin dit leeringrediënt gegeven kan worden.

De vraag rijst hoe vaak dit leeringrediënt de voorbije jaren geconsulteerd werd door leraren? Zal de minister deze cijfers bij Çavaria opvragen?

- b) Çavaria geeft ter zake zelf ook volledige workshops in scholen.
Hoeveel workshops hebben zij hieromtrent gegeven in de voorbije jaren, opgesplitst per graad?
3. Krijgt Çavaria subsidies vanuit het Departement Onderwijs en Vorming om dit soort van leermiddelen te produceren en te verspreiden? Indien ja, hoeveel was dit de afgelopen vijf begrotingsjaren?
4. Worden de door Çavaria geproduceerde leermiddelen gescreend door een externe instantie? Indien ja, door welke instantie?
5. Controleert de Onderwijsinspectie de lesinhouden en lespraktijk waarbij dit soort van leeringrediënten en leermiddelen van Çavaria met een niet-wetenschappelijke, eng sociaal-constructivistische kijk op geslacht en geaardheid worden ingezet? Zijn er ter zake al opmerkingen geweest vanwege de Onderwijsinspectie naar bepaalde scholen? Heeft de Onderwijsinspectie ter zake al klachten ontvangen van ouders of derden?
6. Dit Genderkoek-leeringrediënt van Çavaria lijkt voornamelijk gericht te zijn op kinderen uit (de hogere jaren van) het lager onderwijs. Binnenkort worden er nieuwe eindtermen voor het basisonderwijs ingevoerd, die normaliter momenteel ontwikkeld worden in de desbetreffende ontwikkelcommissies.

Zal de minister er bij de opmaak van de nieuwe onderwijsdoelen voor het basisonderwijs op toezien dat deze geen dergelijke niet-wetenschappelijke, eng sociaal-constructivistische kijk op geslacht en geaardheid bevatten?

7. Welke eventuele andere initiatieven zal de minister nemen om tolerantie en non-geweld jegens mensen met een andere geaardheid en/of die worstelen met hun identiteit door middel van onderwijs te vergroten zonder dat er gebruik wordt gemaakt van dergelijke niet-wetenschappelijke, eng sociaal-constructivistische theorieën?

BEN WEYTS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

ANTWOORD

op vraag nr. 860 van 28 juni 2021

van **ROOSMARIJN BECKERS**

1+4-7. De 'genderkoek' is een didactische voorstelling – met een knipoog naar gemberkoekjes in de vorm van een mens – waarmee Çavaria directies en leraren enkele gangbare termen wil aanreiken in verband met biologisch geslacht, gender, genderidentiteit en -expressie en seksuele oriëntatie. Het is één mogelijke manier om wegwijs te geraken in de terminologie die gangbaar is in wetenschappelijke publicaties maar ook in het maatschappelijk debat en in de Nederlandse taal. Het schema biedt uitleg bij het voor velen verwarrend klinkende LGBTI+. Het is één van verscheidene methodieken die de vormingsorganisatie voor leerlingen secundair suggereert (zie <https://www.schooluitdekast.be/leerkrachten-secundair-onderwijs/methodieken/lgbtqia-wat-dat-allemaal>).

De leermiddelen die Çavaria/KLIQ vzw aanbiedt op haar website, kennen volgens de vereniging een heel ontwikkelingsproces in samenwerking met vertegenwoordigers uit het afnemende onderwijsveld, diverse betrouwbare Vlaamse en internationale expertiseorganisaties (bv. Sensoa) alsook de academische wereld.

De organisatie is slechts één nascholingsaanbieder ter zake waarbij het onderwijsterrein kan aankloppen. KLIQ biedt leerkrachten kaders en instrumenten, concrete methodieken en praktische tips om genderbewust(er) aan de slag te gaan in de klas. Dat wil niet zeggen dat biologische verschillen genegeerd worden of dat men genderrollen wil omkeren. Wél dat aan geweldloosheid en respect voor ieders eigenheid gewerkt wordt op leeftijdsadequate manieren.

De onderwijsinspectie spreekt zich niet uit over individuele leermiddelen of nascholingen, maar zou wél reageren als scholen met hun beleid tegen de eindtermen ingaan.

2-3. Hoe vaak deze en andere documentatie geraadpleegd wordt door leerkrachten kan niet gekwantificeerd worden aangezien de online informatie door velerlei belangstellenden (o.m. jongeren, jeugdwerkers, ouders) geraadpleegd wordt.

Wat het aantal vormingssessies betreft, gaat het jaarlijks om een volume van ruim 70 korte of langere vormingen. Echter, het aandeel daarbinnen van basis-, secundair en hoger onderwijs wisselt, sommige webinars focussen op uitdagingen die ongeacht het onderwijsniveau spelen. Het vormingsaanbod is voor alle duidelijkheid niet gericht op leerlingen. De vormingen en begeleidingssessies zijn op maat en volgens het 'train-the-trainer' principe. Daarnaast kunnen scholen, lerarenopleidingen, CLB's en pedagogische begeleidingdiensten ook losse (opnieuw personeels-)vormingen aanvragen over verschillende thema's rond gender en seksuele diversiteit.

Om directies en leraren te ondersteunen bij het vormgeven van een genderbewuste en LGBTQI+ inclusieve school, subsidiëren we de koepelorganisatie Çavaria. Ze ontvangt vanuit het Beleidsdomein Onderwijs en Vorming voor haar vormingsdienst KLIQ vzw jaarlijks een voltijds gedetacheerde leerkracht en een nominatim subsidie. Een overzicht voor de laatste vijf jaar:

2017: 71.000 euro
2018: 72.000 euro
2019: 73.000 euro
2020: 70.000 euro
2021: 71.000 euro

De ontwikkeling van leermiddelen vertegenwoordigt slechts een beperkt gebied in de onderwijswerking van de organisatie. Ze biedt directies, CLB's, lerarenopleidingen, leerkrachten, studenten enzovoort ook gericht hulp bij acute ondersteuningsvragen rond (haat)incidenten, trans leerlingen of personeel etc., naast de duurzamer vormingstrajecten.